2A.-
L'OÏDA.
QUÈ SENTIM? QUÈ ESCOLTEM?

1.- Acostament biblicohumà.

a. La paraula de Déu ens diu…

«Jesús digué: *"Qui tingui orelles, que escolti". Se li acostaren els deixebles, els respongué:* "*A vosaltres, us és donat de conèixer els misteris del Regne del cel, però no a ells. Perquè al qui té, li donaran encara més, i en tindrà a vessar, mentre que al qui no té, li prendran fins allò que li queda. Per això els parlo en paràboles, perquè miren però no hi veuen, escolten però no hi senten ni comprenen". Així es compleix en ells aquella profecia d'Isaïes que diu: "Escoltareu, però no comprendreu; mirareu, però no hi veureu. S'ha fet insensible, el cor d'aquest poble, s'han tapat les orelles, han tancat els ulls, no fos cas que els seus ulls hi veiessin, les seves orelles hi sentissin, el seu cor comprengués i es convertissin. I jo els guariria! Feliços, en canvi, els vostres ulls, perquè hi veuen, i les vostres orelles, perquè hi senten! En veritat us dic que molts profetes i justos van desitjar veure el*

que vosaltres veieu, però no ho veieren, i sentir el que vosaltres sentiu, però no ho sentiren."» (Mt 13,9-17).

b. La saviesa popular ens diu…

Una persona truca al metge de capçalera de la família:

- Ricard, soc jo: el Julià.
- Què dius, Julià?
- Mira, et truco preocupat per la Maria.
- Però, què passa?
- S'està quedant sorda.
- Com que s'està quedant sorda?
- Doncs sí; escolta, necessito que la vinguis a veure.
- Bé, la sordesa en general no és una cosa sobtada ni aguda, així que dilluns porta-me-la al consultori i la reviso.
- Però et sembla bé esperar fins dilluns?
- Com et vas adonar que no hi sent?
- Doncs… perquè la crido i no contesta.
- Mira, pot tractar-se d'un simple tap a l'orella. Veuràs, farem una cosa: detectarem el nivell de sordesa de la Maria. On ets tu?
- Al dormitori.
- I ella on és?

- A la cuina.
- Bé, crida-la des d'aquí.
- Mariaaaaa…! No, no ho sent.
- Bé, acosta't a la porta del dormitori i crida-la pel passadís.
- Mariaaaaa…! No, no hi ha resposta.
- Mira, no et desesperis. Agafa el telèfon sense fil i acosta't pel passadís cridant-la, per veure quan et sent.
- Mariaaaa, Mariaaaaa, Mariaaaaa…! Res; no hi ha resposta. Soc a la porta de la cuina i la veig, està d'esquena rentant els plats, però no em sent. Mariaaa…! No respon.
- Acosta't més.

L'home entra a la cuina, s'acosta a la Maria, li posa una mà a l'espatlla i li crida a l'orella: Mariaaaaaaa!

L'esposa, furiosa, es gira i li diu:

- Què vols?, què vols?, què vols? Ja m'has cridat unes deu vegades, i deu vegades t'he contestat. Què voooooools? Tu estàs cada dia més sord; no sé per què no consultes el metge d'una vegada… *(Bermejo, J.C. Cuentos que sanan. Para regalar. Sal Terrae. Santander, 2017; pàg. 121-122).*

2.- Diagnòstic social actual.

Un error habitual que cometem les persones grans és que pensem que en aquests moments de la vida sabem de tot i ningú té res a aportar-nos. Un altre

error en el qual solem caure és que no tenim paciència per escoltar, i quan ens parlen, desconnectem pensant altres coses.

També sol passar que escoltem algunes paraules soltes i pensem que ho hem entès tot i que no necessitem escoltar la resta. O, el que és pitjor, per por del que puguin dir-nos, ens omplim de defenses que tapen les nostres orelles i fan impossible que escoltem.

La conseqüència d'aquest dèficit en la percepció auditiva és que es fa impossible comunicar-se i llavors fa que ens comuniquem malament, realitzar judicis temeraris, distorsió de la realitat. L'autoestima i la confiança poden veure's erosionades i portar a l'aïllament social i a la solitud, a ser tractats com a exiliats socialment, com ens refereix el papa Francesc: «[…] Mentre fixem la mirada en la Sagrada Família de Natzaret en el moment en què es veu obligada a fugir, pensem en el drama dels immigrants i refugiats que són víctimes del rebuig i de l'explotació, que són víctimes del tràfic de persones i treball esclau. Però pensem també en els altres "exiliats": Jo els diria "exiliats ocults", aquests exiliats que poden trobar-se en el si de les famílies mateixes: els ancians, per exemple, que a vegades són tractats com a presències que destorben. Moltes vegades penso que un signe per a saber com va una família és veure com es tracten en

ella els nens i els ancians. […]». *(Francesc. "Los ancianos exiliados ocultos". (Àngelus, 29 de desembre de 2013) a Los abuelos son nuestra memoria. Mensajes, discursos y homilías. Ed. Paulinas. Madrid, 2018; pàg. 27).*

La pèrdua auditiva i la nostra sordesa emocionals solen ser l'arrel de conflictes, des dels més petits fins als més complexos, ja que, sense poder escoltar l'altre, sense conèixer les seves profundes motivacions, sense poder entreveure les seves raons, jutgem malament i afeblim la possibilitat del diàleg. Els canvis en les relacions personals, causats per la falta de comunicació i sentit auditiu, desbaraten les pautes i els vincles habituals de comunicació, donant lloc a dificultats i obstacles que dificulten les relacions interpersonals:

- ***Hiperacúsia****,* que bàsicament és la disminució de la capacitat auditiva. No para esment a la demanda de diàleg, fins i tot es nega a sentir.
- ***Sordesa total****,* pèrdua de l'audició per manca d'interès o de compromís. La persona gran que diu "La meva obligació no és escoltar, és…", es tanca a la trobada, a la relació.
- ***Confusió entre "sentir" i "escoltar"***. Sentir es refereix a la capacitat física de percebre els sorolls i els silencis a través de l'oïda. Escoltar implica l'acció de parar esment als sons i silencis que s'estan percebent, interpretar el seu significat i respondre-hi de manera conscient.

Finalment, cal tenir en compte els canvis en les relacions personals i intergeneracionals, que constitueixen la nostra societat actual entre les mateixes persones grans i les generacions més joves, per fer possible poder-se sentir i escoltar entre ells. Una societat orientada als joves sovint fa que les persones grans se sentin sense importància, inadequades, aïllades, obsoletes. Cal reivindicar que a les persones grans se'ns escolta poc i es decideix molt per nosaltres, però els grans existim i tenim coses per dir i aspirem a ser escoltats.

3.- Reflexionant sobre…

- Em preocupa molt el que sento i escolto al voltant meu, però no soc capaç d'escoltar-me a mi mateix. El pragmatisme de la vida actual no ens convida a parar i guardar silenci o escoltar el silenci interior. Tinc por al silenci?

- A propòsit de l'anterior: Deixo espai per al silenci, i escoltar i deixar parlar Déu amb mi?

- En relació amb la societat que conviu amb mi. Què faig per afavorir l'escolta i el diàleg intergeneracional i allunyar la solitud i l'aïllament social?

4.- Oració conclusiva.

En silenci vull posar en ordre la meva vida. Quedar-me amb el que és essencial, rebutjar sorolls, notícies, somnis i plans que no em deixen escoltar-te.

La meva oïda interior vol aprendre a parlar el teu mateix llenguatge, el dels fets, el de les obres.

Fes que pugui escoltar la teva mirada i veure les teves paraules, poder-me quedar amb tu i acompanyar-te i veure que les teves paraules van del teu cor al meu. Amén.